

TRUNG TÂM TƯ VẤN PHÁP LUẬT VÀ VẬN ĐỘNG CHÍNH SÁCH (ALAC)

SỔ TAY PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG DÀNH CHO CÔNG DÂN

NHÓM BIÊN TẬP:

Phạm Thành Trung

Nguyễn Thu Hương

Vũ Hải Yến

Hoàng Thùy Linh

**TOWARDS
TRANSPARENCY**

“Sổ tay Phòng, chống tham nhũng dành cho công dân” được xây dựng trong khuôn khổ dự án **“Tăng cường tiếng nói của người dân và sự tham gia của xã hội trong phòng, chống tham nhũng thông qua Trung tâm ALAC tại Việt Nam”**.

Trung tâm Tư vấn pháp luật và Vận động chính sách (ALAC) được thành lập trực thuộc Hội bảo trợ tư pháp cho người nghèo Việt Nam (VIJUSAP), được Sở Tư pháp thành phố Hà Nội cấp phép hoạt động thông qua sự hỗ trợ về tài chính và kỹ thuật của Tổ chức Hướng tới Minh bạch - cơ quan đầu mối quốc gia của Tổ chức Minh bạch Quốc tế tại Việt Nam.

MỤC LỤC

1.Tham nhũng là gì?

- 1.1. Định nghĩa
- 1.2. Người có chức vụ, quyền hạn là ai?
- 1.3. Các hành vi tham nhũng

2.Ảnh hưởng của tham nhũng?

- 2.1. Về chính trị
- 2.2. Về văn hóa - xã hội
- 2.3. Về kinh tế
- 2.4. Về môi trường

3.Các hình thức xử lý người có hành vi tham nhũng

- 3.1. Xử lý kỷ luật
- 3.2. Xử lý hình sự

4.Bạn có thể làm gì để chống tham nhũng?

5.Tổ cáo tham nhũng

- 5.1. Các hình thức tổ cáo tham nhũng
- 5.2. Quyền và nghĩa vụ của người tổ cáo tham nhũng
- 5.3. Thẩm quyền giải quyết

6.Bảo vệ người tố cáo tham nhũng

- 6.1. Các nhóm biện pháp chính để bảo vệ người tố cáo
- 6.2. Các cơ quan bảo vệ người tố cáo

7.Hỗ trợ pháp lý đối với người dân trong các vụ việc liên quan đến tham nhũng

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

ALAC	Trung tâm Tư vấn pháp luật và Vận động chính sách
BLHS	Bộ luật Hình sự
BLTTHS	Bộ luật Tố tụng Hình sự
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
OECD	Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế
PCTN	Phòng, chống tham nhũng
UBND	Ủy ban Nhân dân
US\$	Đô la Mỹ

BẠN ĐANG Ở ĐÂU TRONG CUỘC CHIẾN CHỐNG THÂM NHŨNG?¹

¹ Sổ tay ALAC, 2008 – Tổ chức Minh bạch Quốc tế.

1

CHƯA NHẬN THỨC ĐƯỢC

Chưa nhận thức được vấn đề tham nhũng

2

NHẬN THỨC ĐƯỢC

Nhận thức được vấn đề tham nhũng nhưng cho rằng không thể làm được gì

3

TÌM HIỂU VẤN ĐỀ

Nhận thức được vấn đề tham nhũng và muốn biết mình có thể làm được gì để phòng, chống tham nhũng

4

HÀNH ĐỘNG

Sẵn sàng hành động để tham gia vào cuộc chiến chống tham nhũng

5

TẠO RA THAY ĐỔI

Sẵn sàng phổ biến các kinh nghiệm, giải pháp phòng, chống tham nhũng đến người khác và tích cực vận động cho sự thay đổi

1

THAM NHƯNG LÀ GÌ?

1.1 ĐỊNH NGHĨA

- Trên thế giới: theo định nghĩa của Tổ chức Minh bạch Quốc tế “Tham nhũng là lạm dụng quyền hạn được giao vì lợi ích cá nhân”.
- Tại Việt Nam: “Tham nhũng là hành vi của người có chức vụ, quyền hạn đã lợi dụng chức vụ, quyền hạn đó vì vụ lợi”.²

Theo định nghĩa tại Việt Nam, tham nhũng có 03 đặc trưng cơ bản sau:

- Chủ thể tham nhũng là *người có chức vụ, quyền hạn* trong khu vực công.³
- Chủ thể tham nhũng *lợi dụng, lạm dụng* chức vụ, quyền hạn được giao.
- Mục đích của hành vi tham nhũng là *vụ lợi*.

1.2. NGƯỜI CÓ CHỨC VỤ, QUYỀN HẠN LÀ AI? ⁴

- Cán bộ, công chức, viên chức;
- Sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp, công nhân quốc phòng trong cơ quan, đơn vị thuộc Quân đội nhân dân; sĩ quan, hạ sĩ quan nghiệp vụ, sĩ quan, hạ sĩ quan chuyên môn – kỹ thuật trong cơ quan, đơn vị thuộc Công an nhân dân;
- Cán bộ lãnh đạo, quản lý trong doanh nghiệp của Nhà nước; cán bộ lãnh đạo, quản lý là người đại diện phần vốn góp của Nhà nước tại doanh nghiệp;
- Người được giao thực hiện nhiệm vụ, công vụ có quyền hạn trong khi thực hiện nhiệm vụ, công vụ đó.

² Khoản 2 Điều 1 – Luật PCTN năm 2005 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012.

³ BLHS 2015 và dự thảo Luật PCTN (đang được sửa đổi) mở rộng chủ thể tham nhũng bao gồm cả người có chức vụ, quyền hạn trong các tổ chức, doanh nghiệp ngoài Nhà nước.

⁴ Khoản 3 Điều 2 – Luật PCTN năm 2005 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012.

1.3. CÁC HÀNH VI THAM NHŨNG:⁵

1. Tham ô tài sản
2. Nhận hối lộ
3. Lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản
4. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi
5. Lạm quyền trong khi thi hành nhiệm vụ, công vụ
6. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn gây ảnh hưởng với người khác để trục lợi
7. Giả mạo trong công tác vì vụ lợi
8. Đưa hối lộ, mồi giới hối lộ được thực hiện bởi người có chức vụ, quyền hạn để giải quyết công việc của cơ quan, tổ chức, đơn vị hoặc địa phương vì vụ lợi
9. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn sử dụng trái phép tài sản của Nhà nước vì vụ lợi
10. Những nhiễu vì vụ lợi
11. Không thực hiện nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi
12. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn để bao che cho người có hành vi vi phạm pháp luật vì vụ lợi; cản trở, can thiệp trái pháp luật vào việc kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án vì vụ lợi

MỘT SỐ VÍ DỤ VỀ CÁC TRƯỜNG HỢP THAM NHŨNG PHỔ BIẾN:

- Ông A là cán bộ địa chính xã. A đã làm giả giấy tờ để nhận hơn 100 triệu đồng tiền bồi thường giải phóng mặt bằng của dự án đường quốc lộ đi qua cánh đồng thôn B trên địa bàn xã.
- Ông Th là điều tra viên được giao nhiệm vụ xử lý vụ án tổ chức đánh bạc tại nhà của D; tuy nhiên Th đã nhận của D số tiền 15 triệu đồng để không đề nghị Cơ quan điều tra ra quyết định khởi tố vụ án.
- Trong thời gian giữ chức vụ Chủ tịch UBND xã, ông V đã tự ý ký hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất trong khu quy hoạch dành cho việc xây dựng cửa hàng xăng dầu trên địa bàn xã với tổng số tiền trên 500 triệu đồng nhưng không nộp vào ngân sách, không báo cáo Đảng ủy, UBND xã mà giữ lại quản lý và chi tiêu cá nhân.
- Cán bộ hải quan H tại cửa khẩu X đã không bắt người thân của mình khi những người này vận chuyển thuốc lá lậu vào Việt Nam tiêu thụ.
- Giám đốc ngân hàng Nông nghiệp huyện M đã ký 15 bảo lãnh thanh toán vượt quyền, không có hồ sơ, không theo dõi trên hệ thống sổ sách, không thu phí, tạo điều kiện cho K (bạn thân của M) đang làm Giám đốc công ty C mua hàng, huy động vốn của các doanh nghiệp khác.

⁵ Điều 3 – Luật PCTN năm 2005 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012.

2

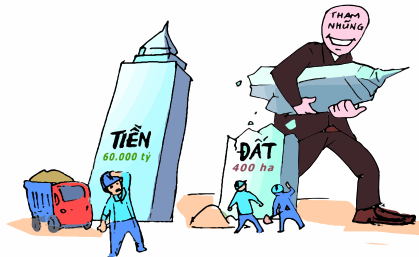
ẢNH HƯỞNG CỦA THAM NHŨNG? ⁶

Tham nhũng có thể gây ra rất nhiều hậu quả nghiêm trọng trong các lĩnh vực của đời sống xã hội.

Theo ước tính, số tiền chi cho tham nhũng tương đương với trên 5% GDP trên toàn thế giới (khoảng US\$ 2.6 nghìn tỷ, theo Diễn đàn Kinh tế Thế giới); trong đó, trên US\$ 1000 tỷ chỉ cho việc hối lộ hàng năm (theo Ngân hàng Thế giới). ⁷

Tại Việt Nam, theo báo cáo tại Hội nghị toàn quốc Tổng kết 10 năm thực hiện Luật PCTN (2006 – 2015), trong gần 10 năm, thiệt hại kinh tế do các vụ án, vụ việc tham nhũng đã gây ra được phát hiện là gần 60.000 tỷ đồng và trên 400ha đất. ⁸

⁶ Sổ tay công dân về PCTN, Tổ chức Minh bạch Quốc tế tại Malaysia; Bộ Giáo dục và Đào tạo, Tài liệu giảng dạy về PCTN dùng cho các trường ĐH, CĐ không chuyên về Luật, 2014.

⁷ CleanGovBiz-OECD, The rationale for fighting corruption, 2014.

⁸ VnEconomy: <http://vneconomy.vn/thoi-su/thiet-hai-tu-tham-nhung-gan-60000-ty-thu-hoi-hon-7-20160712104449958.htm> [truy cập ngày 26/10/2016].

2.1 VỀ CHÍNH TRỊ

- Làm suy giảm sự nghiêm minh của pháp luật.
- Làm cho quá trình xây dựng đội ngũ lãnh đạo có trách nhiệm trong hệ thống chính trị sẽ trở nên khó khăn hơn.
- Các cơ quan, đơn vị, tổ chức nhà nước sẽ mất dần kỷ cương nếu họ lạm dụng quyền lực vì mục đích tư lợi cá nhân.
- Làm giảm lòng tin của người dân vào hệ thống chính trị và sự lãnh đạo đất nước của các cấp chính quyền.

2.2 VỀ VĂN HÓA - XÃ HỘI

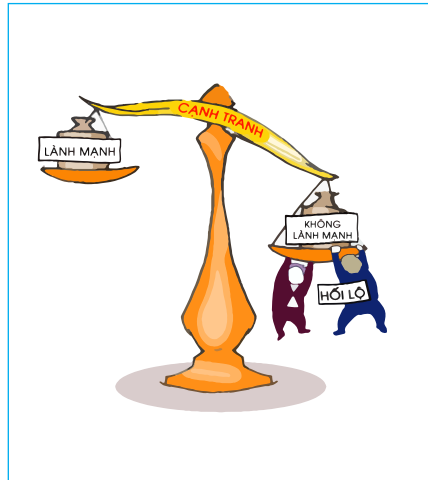

- Gây ảnh hưởng xấu đến cuộc sống hàng ngày của người dân thể hiện qua việc một số loại hàng hoá, dịch vụ công được cung cấp chỉ ở mức trung bình hoặc kém.
- Người dân buộc phải trả phí cho các dịch vụ lẽ ra phải được miễn phí hoặc phải mất các chi phí không chính thức.
- Xâm phạm, thậm chí làm thay đổi, đảo lộn những chuẩn mực đạo đức xã hội; tha hóa đội ngũ cán bộ, công chức.
- Làm giảm lòng tin vào con người và sự đoàn kết cộng đồng.⁹

⁹ Tổ chức Hướng tới Minh bạch, Hỗ trợ giáo dục ngoại khóa về PCTN cho sinh viên Đại học: từng bước phát huy tính liêm chính trong thanh niên, 2011.

2.3 VỀ KINH TẾ

- Gây thiệt hại lớn, thất thoát về tài sản của Nhà nước, của tập thể và của nhân dân.
- Tiền, tài sản của nhà nước bị điều chuyển đến các dự án, công trình làm giàu cho các cá nhân thay vì các dự án làm lợi cho cộng đồng như trường học, bệnh viện, đường xá.
- Làm tăng sự cạnh tranh không lành mạnh, bất bình đẳng giữa các doanh nghiệp trên thị trường; dẫn đến giảm lòng tin của các nhà đầu tư nước ngoài.

2.4 VỀ MÔI TRƯỜNG

- Các chính sách, luật về bảo vệ môi trường không được đảm bảo thực thi một cách nghiêm minh; các hành vi vi phạm không bị xử lý theo luật định khiến các nguồn tài nguyên quý giá bị khai thác quá mức, hệ sinh thái bị huỷ hoại nghiêm trọng.
- Các công ty trên toàn cầu tiếp tục đưa hối lộ để hoạt động phá hủy môi trường không bị kiểm soát, ngăn chặn.

3

CÁC HÌNH THỨC XỬ LÝ NGƯỜI CÓ HÀNH VI THAM NHŨNG?¹⁰

Tại Việt Nam, người có hành vi tham nhũng sẽ bị xử lý kỷ luật hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự tùy theo tính chất, mức độ vi phạm.

3.1. XỬ LÝ KỶ LUẬT¹¹

- Khiển trách;
- Cảnh cáo;
- Hạ bậc lương;
- Giáng chức;
- Cách chức;
- Bãi nhiệm;
- Buộc thôi việc.

3.2. XỬ LÝ HÌNH SỰ¹²

- Phạt tiền;
- Phạt cải tạo không giam giữ: đến 3 năm;
- Phạt tù: từ 03 tháng đến 20 năm;
- Chung thân;
- Tử hình: đây là hình phạt cao nhất áp dụng đối với Tội tham ô tài sản và Tội nhận hối lộ.

¹⁰ Điều 69 – Luật PCTN năm 2005 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012.

¹¹ Điều 78, 79 – Luật Cán bộ, công chức năm 2008; Điều 8 – Nghị định số 34/2011/NĐ-CP quy định về xử lý kỷ luật đối với công chức.

¹² Chương XXI – BLHS năm 1999; Chương XXIII – BLHS năm 2015 (đang sửa đổi).

4

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ ĐỂ CHỐNG THAM NHŨNG?¹³

Về ý thức tự nguyện của người dân tham gia vào PCTN, 60% số người được hỏi ở Việt Nam tin rằng người dân bình thường có thể tạo ra sự khác biệt trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng; trong đó 65% cư dân nông thôn đồng ý với quan điểm này.¹⁴

¹³ Sổ tay công dân về PCTN, Tổ chức Minh bạch Quốc tế tại Malaysia.

¹⁴ Tổ chức Hướng tới Minh bạch, Phong vũ biểu tham nhũng toàn cầu 2013 - Quan điểm và trải nghiệm của người dân Việt Nam, 2013.

LÊN TIẾNG ĐỐI VỚI HÀNH VI THAM NHŨNG

- Tố cáo tham nhũng; từ chối đưa hối lộ trực tiếp hoặc gián tiếp; phản kháng trước sự chấp nhận các thói quen tham nhũng trong xã hội.

HIỂU BIẾT VỀ QUYỀN CỦA MÌNH

- Chủ động tìm hiểu thông tin về các quyền cơ bản của công dân (như quyền tiếp cận thông tin của công dân, quyền tố cáo và quyền được bảo vệ của người tố cáo...) để tăng cường tiếng nói trong cuộc chiến chống tham nhũng.

THỰC HÀNH CÁC GIÁ TRỊ TỐT

- Thực hiện lối sống và giáo dục đề cao các giá trị về liêm chính, công bằng và khách quan. Đồng thời, chủ động chia sẻ kiến thức và trải nghiệm cá nhân về PCTN với gia đình, bạn bè và cộng đồng của mình.

CHỦ ĐỘNG THAM GIA CÁC SÁNG KIẾN PCTN

- Tham gia các sáng kiến về PCTN (như các chương trình truyền thông, giáo dục về PCTN tại địa phương...) do người dân, doanh nghiệp, nhóm thanh niên và các tổ chức xã hội khởi xướng.

5

TỔ CÁO THAM NHŨNG

Tổ cáo là kênh quan trọng để công dân trực tiếp tham gia phát hiện tham nhũng; góp phần thúc đẩy sự tham gia của xã hội vào công tác PCTN.

5.1. CÁC HÌNH THỨC TỔ CÁO THAM NHŨNG¹⁵

Tổ cáo trực tiếp

Gửi đơn tố cáo

Tổ cáo qua điện thoại

Tổ cáo qua mạng thông tin điện tử

¹⁵ Khoản 1 Điều 54 - Nghị định số 59/2013/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật PCTN.

Thực tế tại Việt Nam, đối với những người sẵn sàng tố cáo, 40% số người được hỏi chọn tố cáo tham nhũng với một cơ quan chính phủ hoặc đường dây nóng, 36% nói rằng họ sẽ tố cáo trực tiếp tới cơ quan có liên quan và 15% chọn cách tố cáo thông qua cơ quan truyền thông.¹⁶

5.2. QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA NGƯỜI TỐ CÁO THAM NHŨNG¹⁷

- Công dân có quyền tố cáo hành vi tham nhũng với cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền - Đây là quyền cơ bản của công dân đã được ghi nhận trong Hiến pháp Việt Nam.
- Khi tố cáo, người tố cáo có một số quyền cụ thể như: *quyền được giữ bí mật họ, tên, địa chỉ, bút tích và các thông tin cá nhân khác của mình; yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền bảo vệ khi bị đe dọa, trả thù, trù dập...*¹⁸
- Người tố cáo phải tố cáo trung thực, nêu rõ họ, tên, địa chỉ, cung cấp thông tin, tài liệu mà mình có và hợp tác với cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền giải quyết tố cáo
Lưu ý: *Đối với những tố cáo không rõ họ, tên, địa chỉ người tố cáo nhưng nội dung tố cáo rõ ràng, bằng chứng cụ thể, có cơ sở để thẩm tra, xác minh thì các cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền nghiên cứu, tham khảo thông tin được cung cấp để phục vụ công tác PCTN.*¹⁹
- Người tố cáo mà cố tình tố cáo sai sự thật phải bị xử lý nghiêm minh, nếu gây thiệt hại cho người bị tố cáo thì phải bồi thường theo quy định của pháp luật.

¹⁶ Tổ chức Hướng tới Minh bạch, Phong vũ biểu tham nhũng toàn cầu 2013 – Quan điểm và trải nghiệm của người dân Việt Nam, 2013.

¹⁷ Điều 64 – Luật PCTN năm 2005 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012.

¹⁸ Khoản 1 Điều 9 – Luật Tố cáo năm 2011.

¹⁹ Khoản 4 Điều 55 – Nghị định số 59/2013/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật PCTN.

5.3. THẨM QUYỀN GIẢI QUYẾT²⁰

- Người đứng đầu cơ quan, tổ chức có thẩm quyền quản lý cán bộ, công chức, viên chức là đối tượng bị tố cáo.
Ví dụ: Chủ tịch UBND xã có thẩm quyền giải quyết tố cáo hành vi vi phạm pháp luật trong việc thực hiện nhiệm vụ, công vụ của cán bộ, công chức làm việc trong UBND xã.
- Người đứng đầu cơ quan, tổ chức cấp trên trực tiếp của cơ quan, tổ chức trực tiếp quản lý cán bộ, công chức, viên chức bị tố cáo (trong trường hợp cán bộ, công chức, viên chức bị tố cáo là người đứng đầu, cấp phó của người đứng đầu cơ quan, tổ chức).
Ví dụ: Chủ tịch UBND huyện có thẩm quyền giải quyết tố cáo hành vi vi phạm pháp luật trong việc thực hiện nhiệm vụ, công vụ của Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND xã.
- Trong trường hợp hành vi tham nhũng có dấu hiệu tội phạm,²¹ thẩm quyền giải quyết tố cáo sẽ là Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát; hoặc người đứng đầu cơ quan tiến hành tố tụng (Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát, Tòa án) nếu tố cáo hành vi tham nhũng của người có thẩm quyền tiến hành tố tụng thuộc các cơ quan tiến hành tố tụng này.

²⁰ Điều 65 – Luật PCTN năm 2005 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012; Điều 12 – Luật Tố cáo năm 2011.

²¹ Điều 145, 481 – BLTTHS năm 2015.

6

BẢO VỆ NGƯỜI TỔ CÁO THAM NHỮNG

Do pháp luật Việt Nam chưa có cơ chế riêng để bảo vệ người tố cáo tham nhũng, vì vậy việc bảo vệ người tố cáo tham nhũng thực hiện theo quy định của pháp luật về tố cáo.²²

6.1. CÁC NHÓM BIỆN PHÁP CHÍNH ĐỂ BẢO VỆ NGƯỜI TỔ CÁO²³

- Bảo vệ bí mật thông tin của người tố cáo;
Ví dụ: lược bỏ họ tên, địa chỉ, bút tích, các thông tin cá nhân khác của người tố cáo ra khỏi đơn tố cáo và các tài liệu, chứng cứ kèm theo.
- Bảo vệ tính mạng, sức khỏe, tài sản, danh dự, nhân phẩm, uy tín và các quyền nhân thân khác của người tố cáo và người thân thích của người tố cáo;
Ví dụ: tạm thời di chuyển người được bảo vệ đến nơi an toàn.
- Bảo vệ vị trí công tác, việc làm của người tố cáo, người thân thích của người tố cáo.
Ví dụ: chuyển công tác của người được bảo vệ sang cơ quan, tổ chức, đơn vị khác nếu có sự đồng ý của họ.

6.2. CÁC CƠ QUAN BẢO VỆ NGƯỜI TỔ CÁO²⁴

Người tố cáo có quyền yêu cầu các cơ quan sau đây thực hiện các biện pháp bảo vệ:

- Cơ quan có trách nhiệm giải quyết tố cáo;
- Cơ quan cấp trên trực tiếp của người quản lý, sử dụng người tố cáo;
- Cơ quan công an nơi người tố cáo, người thân thích của người tố cáo cư trú, làm việc, học tập;
- Cơ quan công an nơi có tài sản của người tố cáo hoặc người thân thích của người tố cáo;
- Tổ chức công đoàn cơ sở, cơ quan quản lý lao động địa phương hoặc cơ quan có thẩm quyền khác ở địa phương.

²² Điều 58 – Nghị định số 59/2013/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật PCTN.

²³ Điều 36 – 39 – Luật Tố cáo năm 2011; Chương III Nghị định số 76/2012/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Tố cáo.

²⁴ Điều 37, 38, 39 – Luật Tố cáo năm 2011; Chương III Nghị định số 76/2012/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Tố cáo.

7

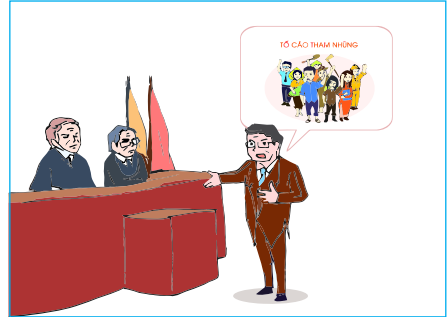
HỖ TRỢ PHÁP LÝ ĐỐI VỚI NGƯỜI DÂN TRONG CÁC VỤ VIỆC LIÊN QUAN ĐẾN THAM NHŨNG

- **Trung tâm Tư vấn pháp luật và Vận động chính sách (ALAC)** thực hiện dịch vụ pháp lý miễn phí cho người nghèo, nhóm yếu thế, nạn nhân và nhân chứng của tham nhũng, và các đối tượng có liên quan trong tất cả các lĩnh vực pháp luật trên phạm vi cả nước.
- ALAC được thành lập trực thuộc Hội bảo trợ tư pháp cho người nghèo Việt Nam (VIJUSAP), được Sở Tư pháp thành phố Hà Nội cấp phép hoạt động thông qua sự hỗ trợ về tài chính và kỹ thuật của Tổ chức Hướng tới Minh bạch, cơ quan đầu mối quốc gia của Tổ chức Minh bạch Quốc tế tại Việt Nam.

Các hoạt động chính của ALAC:

- Cung cấp thông tin miễn phí cho người dân về quy định pháp luật liên quan đến khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng.
- Tư vấn pháp lý miễn phí cho người dân, đặc biệt là các nạn nhân hoặc nhân chứng trong các vụ việc liên quan đến tham nhũng.

- Trợ giúp pháp lý miễn phí cho người dân trong quá trình thực hiện các khiếu nại, tố cáo liên quan đến tham nhũng.
- Đại diện cho khách hàng tại Tòa án và các cơ quan tố tụng khác.
- Đề xuất các khuyến nghị cụ thể về những thay đổi cần thiết trong chính sách, pháp luật và công tác tổ chức thực hiện chính sách, pháp luật phòng, chống tham nhũng.

- Tư vấn pháp luật miễn phí đối với các vụ việc khác theo quy định của pháp luật.

PHỤ LỤC 1: GIẢI THÍCH VỀ CÁC HÀNH VI THAM NHŨNG

CÁC HÀNH VI THAM NHŨNG	GIẢI THÍCH
Tham ô tài sản	Lợi dụng chức vụ, quyền hạn để <i>chiếm đoạt</i> tài sản mà người đó có trách nhiệm quản lý.
Lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản	Vượt quá phạm vi quyền hạn (làm một việc ngoài phạm vi chức trách) để <i>chiếm đoạt</i> tài sản của người khác.
Lợi dụng chức vụ, quyền hạn sử dụng trái phép tài sản của Nhà nước vì vụ lợi	Lợi dụng chức vụ, quyền hạn được trao sử dụng tài sản công thuộc Nhà nước trái với quy định.
Nhận hối lộ	Trực tiếp hoặc qua trung gian nhận hoặc sẽ nhận lợi ích vật chất/phi vật chất để làm hoặc không làm một việc.
Đưa hối lộ	Trực tiếp hay qua trung gian đưa hoặc sẽ đưa lợi ích vật chất/phi vật chất cho người có chức vụ, quyền hạn để người này làm/ không làm một việc vì lợi ích hoặc theo yêu cầu của người đưa hối lộ.
Môi giới hối lộ	Làm trung gian môi giới giữa người đưa và nhận hối lộ (có thể chuyển yêu cầu về của hối lộ, tổ chức để người đưa và người nhận hối lộ gặp nhau).
Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi Không thực hiện nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi	<i>Lợi dụng chức vụ, quyền hạn</i> làm trái công vụ (không làm hoặc làm nhưng không đầy đủ hoặc làm ngược lại quy định).
Lạm quyền trong khi thi thành nhiệm vụ, công vụ	<i>Vượt quá quyền hạn</i> (làm một việc ngoài phạm vi chức trách) của mình làm trái công vụ.
Lợi dụng chức vụ, quyền hạn gây ảnh hưởng với người khác để trục lợi	Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trực tiếp hoặc qua trung gian đòi, nhận hoặc sẽ nhận lợi ích vật chất/phi vật chất để dùng ảnh hưởng của mình thúc đẩy người có chức vụ, quyền hạn khác làm hoặc không làm một việc
Giả mạo trong công tác vì vụ lợi	+ Sửa chữa, làm sai lệch nội dung giấy tờ, tài liệu; + Làm, cấp giấy tờ giả; + Giả mạo chữ ký của người có chức vụ, quyền hạn.
Những nhiễu vì vụ lợi	Cừa quyền, hách dịch, gây khó khăn, phiền hà khi thực hiện nhiệm vụ, công vụ.
Lợi dụng chức vụ, quyền hạn để bao che cho người có hành vi vi phạm pháp luật vì vụ lợi; cản trở, can thiệp trái pháp luật vào việc kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án vì vụ lợi	+ Che đậy, giấu giếm, bưng bít hành vi vi phạm pháp luật của người khác nhằm nhận được từ người đó những lợi ích vật chất, tinh thần nhất định. + Tác động, ngăn cản, can thiệp trái pháp luật hòng đình chỉ, gây khó khăn, đánh lạc hướng hoạt động kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án.

PHỤ LỤC 2: DANH SÁCH CÁC TRUNG TÂM TRỰC THUỘC HỘI BẢO TRỢ TƯ PHÁP CHO NGƯỜI NGHÈO VIỆT NAM

STT	TÊN TRUNG TÂM	GIÁM ĐỐC	DIỆN THOẠI	EMAIL	ĐỊA CHỈ
1	Trung tâm tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho gia đình liệt sĩ (Marin)		0435560885 0987344474	marin@nhan-tim-dongdoi.org	Phòng 801, nhà N4B, khu đô thị Trung Hòa, Nhân Chính, đường Lê Văn Lương, Thanh Xuân, Hà Nội
2	Trung tâm tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho phụ nữ và trẻ em (LACEW)		0913320319	ngphan2@gmail.com	Số 4 Ngõ Quyền, Lý Thái Tổ, Hoàn Kiếm, Hà Nội
3	Trung tâm tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho người nghèo và người dân tộc thiểu số tỉnh Hòa Bình	Đinh Thị Oanh	0916561939	dinhthioanhb@gmail.com	Số nhà 21 tổ 18 phường Phương Lâm TP Hòa Bình, Hoà Bình
4	Trung tâm tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho người nghèo và người dân tộc thiểu số tỉnh Lào Cai (LACFEP)		0919712766	tgpllaocai@gmail.com	Số 75, đường Thanh Niên, P. Duyên Hải, TP. Lào Cai, Lào Cai
5	Trung tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo, người dân tộc thiểu số và người có công tỉnh Phú Yên	Huỳnh Xuân	0982015248	hxuan8@yahoo.com.vn	Số 236, đường Bà Triệu, Phường 7, TP. Tuy Hòa, Phú Yên
6	Trung Tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo và người dân tộc tỉnh Hà Giang	Nguyễn Thị Xuân	0983275964		Số 13, Trần Khát Chân, P.Trần Phú, TP. Hà Giang, Hà Giang
7	Trung Tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo và người dân tộc tỉnh Gia Lai	Nguyễn Văn Trạch	0596286209	ttvtgialai@gmail.com	Số 151 Trường Chinh, TP. Pleiku, Gia Lai

STT	TÊN TRUNG TÂM	GIÁM ĐỐC	ĐIỆN THOẠI	EMAIL	ĐỊA CHỈ
8	Trung tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo tại TP. HCM	Nguyễn Thị Xuân Hương	0907010680	phaplysaigon9@yahoo.com	Số 20, đường 270A, P. Phước Long A, Quận 9, TP.HCM
9	Trung Tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo và người dân tộc thiểu số tại tỉnh Sơn La	Đàm Mạnh Hùng	0982217355	baotrotuphapsl@gmail.com hungdm1955@gmail.com	Số 25b Lê Lợi, P.Quyết Thắng, TP. Sơn La, Sơn La
10	Trung tâm tư vấn pháp luật số 1		043.978.0507 04.6658555	lamthithuyngatp@gmail.com; tu-vanplso1@gmail.com	63, Tô Hiến Thành, Hai Bà Trưng, Hà Nội
11	Trung tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo Thái Bình	Đỗ Xuân Đài	0945526379	baotrotuphaptb@yahoo.com	Số 5 Tổ 33 phường Trần Lãm, TP. Thái Bình
12	Trung tâm tư vấn pháp luật số 2 Hà Nội	Phạm Thị Kim Dung	0913038412		Lô 601, khu Giếng Sen, Phường La Khê, Hà Đông, Hà Nội
13	Trung tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo TP HCM	Phan Mạnh Cường	0903185679		Số 19/5 Đường Hoàng Việt, P. 4, Quận Tân Bình, TP. HCM
14	Trung tâm tư vấn pháp luật và bảo trợ tư pháp cho người nghèo tỉnh Điện Biên	Hoàng Tiến Ngộ	0904001458		Số 55, Phường Mường Thanh, TP. Điện Biên, tỉnh Điện Biên
15	Trung tâm tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho nông dân và người có công		04.22201089	hophongtu@gmail.com	Số 1, gác 381/77, Nguyễn Khang, Yên Hòa, Hà Nội
16	Trung Tâm tư vấn pháp luật và vận động chính sách (ALAC)	Nguyễn Phú Thắng Nguyễn Đăng Thái (Luật sư)	04.32 668 223 0916691331	tt.alacvn@gmail.com thai87.lawyer@gmail.com	Số 20, ngõ 80, Lê Trọng Tấn, P. Khương Mai, Thanh Xuân, Hà Nội

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Tài liệu giảng dạy về PCTN dùng cho các trường ĐH, CĐ không chuyên về Luật*, (Hà Nội, 2014)
2. Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13
3. Bộ luật Tố tụng Hình sự số 101/2015/QH13
4. Luật Cán bộ, công chức số 22/2008/QH12
5. Luật Phòng chống tham nhũng số 55/2005/QH11 sửa đổi, bổ sung năm 2007, 2012
6. Luật Tố cáo số 03/2011/QH13
7. Nghị định số 34/2011/NĐ-CP quy định về xử lý kỷ luật đối với công chức
8. Nghị định số 59/2013/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật PCTN
9. Nghị định số 76/2012/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Tố cáo
10. Ngân hàng Thế giới và Thanh tra Chính phủ, *Tài liệu tuyên truyền PCTN, Chương trình Sáng kiến Phòng chống tham nhũng Việt Nam 2013* (Hà Nội, 2014)
11. Tổ chức Hướng tới Minh bạch, *Hỗ trợ giáo dục ngoại khóa về PCTN cho sinh viên Đại học: từng bước phát huy tính liêm chính trong thanh niên*, 2011.
12. Tổ chức Hướng tới Minh bạch, *Phong vũ biểu tham nhũng toàn cầu 2013 – Quan điểm và trải nghiệm của người dân Việt Nam*, 2013
13. Tổ chức Minh bạch Quốc tế, *Sổ tay ALAC*, 2008
14. Tổ chức Minh bạch Quốc tế tại Malaysia, *Sổ tay công dân về PCTN*
15. CleanGovBiz-OECD, *The rationale for fighting corruption*, 2014

Thông tin liên hệ:

Trung tâm Tư vấn pháp luật và Vận động chính sách (ALAC)

Địa chỉ: số 20, ngõ 80, Lê Trọng Tấn, Thanh Xuân, Hà Nội

Số điện thoại: (04). 32 668 223

Email: tt.alacvn@gmail.com

Website: www.alac.vn